

Temat numeru: Jubileuszowa konferencja
Polskiego Centrum Akredytacji

str. 6

Światowy Dzień Akredytacji 2022

str. 10

#WAD2022

2022

Polskie Centrum Akredytacji

Spis treści

	Słowo wstępne Dyrektora PCA 4
	Temat numeru Jubileuszowa konferencja Polskiego Centrum Akredytacji 6
	Wydarzenie Światowy Dzień Akredytacji 2022 10 Bezpieczne wykorzystanie odpadów dzięki akredytacji 12
	Działalność akredytacyjna Spotkanie z regulatorami 13 Zmiany unijnych regulacji dotyczących wyrobów budowlanych 14 Badania konopi, produktów konopnych oraz wyrobów z ich dodatkiem 15 Programy PT – szansa dla laboratoriów 16
	Zmiany wymagań i nowelizacje dokumentów 17
	Wybrane aspekty współpracy międzynarodowej Rozszerzenie zakresu ILAC MRA dla PCA o obszar RMP 19 Międzynarodowa społeczność akredytacyjna wobec wojny w Ukrainie 20 Spotkania komitetów EA, IAF i ILAC 21
	Działalność szkoleniowa i promocyjna Różnorodna oferta, elastyczna formuła 23
	Akredytacja w liczbach 25

Słowo wstępne Dyrektora PCA

Szanowni Państwo!

Przez ostatnie miesiące jesteśmy świadkami wydarzeń bez precedensu – wydarzeń, które podobnie jak wybuch pandemii wstrząsnęły opinią publiczną i zakwestionowały skuteczność mechanizmów gwarantujących stabilność współczesnego świata. Nikt nie spodziewał się, że w naszych cywilizowanych czasach w Europie może dojść do brutalnej militarnej agresji na suwerenne państwo. A jednak, tak właśnie się stało...

Wojna to katastrofalne zniszczenia gospodarcze, których skutki będą odczuwalne w skali globalnej. Wszyscy jesteśmy dumni, że jako Polska dobrze zdaliśmy trudny egzamin z człowieczeństwa i solidarności, natychmiast organizując pomoc dla naszych ukraińskich sąsiadów. Wsparcie dla Ukrainy płynie z całego świata, także – od społeczności akredytacyjnej. To ważny gest. Agresję Rosji na Ukrainie jednoznacznie potępiły organizacje akredytacyjne, na czele z European co-operation for Accreditation. Piszemy o tym w sekcji dotyczącej współpracy międzynarodowej.

Musimy patrzeć w przyszłość z nadzieją i myśleć konstruktywnie. Akredytacja i akredytowane usługi oceny zgodności z pewnością będą mogły odegrać istotną rolę w procesie wzmocnienia gospodarki po kryzysie spowodowanym przez pandemię, a teraz w związku z sytuacją w Ukrainie. Akredytacja dostarcza skutecznych narzędzi do oceny kompetencji i buduje zaufanie do wszystkich najważniejszych mechanizmów kontroli, które zapewniają rozwój gospodarczy i bezpieczeństwo.

W ub. roku świętowaliśmy podwójny jubileusz: 20 lat działalności Polskiego Centrum Akredytacji i 30 lat funkcjonowania akredytacji w Polsce. Z powodu pandemii nie było sprzyjających warunków do spotkania w szerszym gronie, tym bardziej cieszę się, że mogliśmy to nadrobić teraz, organizując 10 czerwca konferencję jubileuszową pt. „Akredytacja wsparciem zrównoważonego rozwoju, konkurencyjności i efektywności gospodarki”. Spotkanie było okazją do jubileuszowych podsumowań – szczególnie jestem wdzięczna Ministrowi Rozwoju i Technologii za przyznanie pracownikom PCA Odznak Honorowych za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej. Nie zabrakło też miejsca na merytoryczną debatę o przyszłości, a więc o wyzwaniach, jakie stoją przed PCA, nowych obszarach w działalności akredytacyjnej i korzyściach z akredytacji.

W numerze, który oddajemy Państwu do rąk, zamieściliśmy obszerną relację z konferencji, a także ciekawe materiały dotyczące tegorocznych obchodów Światowego Dnia Akredytacji, który świętowaliśmy 9 czerwca pod hasłem: *Accreditation – sustainability in economic growth and the environment*. Polecam Państwa uwadze również artykuły na temat badań konopi i produktów konopnych, zmian unijnych regulacji dla wyrobów budowlanych oraz programów badań biegłości, a także rozszerzenia zakresu wielostronnego porozumienia ILAC MRA dla PCA o obszar producentów materiałów odniesienia.

Serdecznie zapraszam do lektury!

Lucyna Olborska

Dyrektor
Polskiego Centrum Akredytacji

Temat numeru

Jubileuszowa konferencja Polskiego Centrum Akredytacji

10 czerwca w Warszawie odbyła się konferencja „Akredytacja wsparciem zrównoważonego rozwoju, konkurencyjności i efektywności gospodarki” pod patronatem Ministerstwa Rozwoju i Technologii. To pierwsze po pandemicznej przerwie tak duże, interdyscyplinarne forum poświęcone akredytacji.

Konferencja stanowiła zwieńczenie polskich obchodów Światowego Dnia Akredytacji (9 czerwca), ale była także okazją do podsumowania podwójnego jubileuszu: 30 lat akredytacji w Polsce i 20 lat działalności Polskiego Centrum Akredytacji, które w ub. roku świętowało swoje urodziny. W wydarzeniu wzięli udział przedstawiciele ministerstw, urzędów i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, uczelni wyższych i stowarzyszeń oraz akredytowanych jednostek oceniających zgodność. W gronie uczestników nie mogło zabraknąć pracowników i współpracujących z PCA audytorów, członków komitetów, a także Rady ds. Akredytacji.

– Powodem, dla którego tu spotkaliśmy się, jest przede wszystkim 20-lecie Polskiego Centrum Akredytacji, w tych dniach obchodzony jest także Światowy Dzień Akredytacji – powiedziała dyrektor PCA Lucyna Olborska, otwierając konferencję. – Co roku święto akredytacji ma inny temat wiodący, co pozwala na dodatkowe promowanie specyficznej działalności akredytacyjnej. Gdy mówimy o akredytacji i o efektach naszej pracy, to mamy na myśli przede wszystkim społeczeństwo i jego bezpieczeństwo, a także środowisko. Codziennie pijemy wodę, spożywamy żywność, korzystamy ze sprzętów domowych – i chcemy, żeby to wszystko było dla nas bezpieczne. W każdym z tych obszarów dokonywana jest ocena zgodności, a akredytacja jest po to, żeby sprawdzać, czy ci, którzy dokonują tej oceny, są kompetentni i bezstronni. Działania PCA są systematyczne – co roku upewniamy się, że działalność prowadzona przez jednostki oceniające zgodność spełnia określone wymagania. Cały system oceny zgodności, który „od góry” zamyka akredytacja, przyczynia się do budowania zaufania do akredytowanych wyników oceny zgodności.

W swoim wystąpieniu dyrektor Olborska przypomniała najważniejsze wydarzenia z 20-letniej historii PCA. Polskie Centrum Akredytacji – utworzone na bazie Biura ds. Akredytacji PCBC i Zespołu Akredytacji Laboratoriów Pomiarowych GUM – rozpoczęło działalność 1 stycznia 2001 r. Przejęło wówczas wierzytelności i zobowiązania swoich poprzedników w zakresie akredytacji, w tym ponad 430 udzielonych akredytacji. Dyrektor Olborska zwróciła uwagę na dwa przełomowe wydarzenia: przystąpienie Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. oraz wejście w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 765 z 2008 r. – które stworzyło nowe ramy prawne dla akredytacji w Europie. Kolejnym ważnym wątkiem wystąpienia była kwestia międzynarodowej uznawalności i ocen wzajemnych w ramach European co-operation for Accreditation Multilateral Agreement (EA MLA).

– Od 2016 r. przedstawiciel PCA jest we władzach EA, dzięki czemu mamy bezpośredni dostęp do wiedzy i wpływ na europejski system oceny zgodności – powiedziała

Lucyna Olborska, dyrektor Polskiego Centrum Akredytacji

Fot. Krzysztof Jordan / Kreatywi! Media

Fot. Krzysztof Jordan / Kreatywi! Media

Piotr Gołębiowski, zastępca dyrektora Departamentu Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii

dyrektor Olborska. – *Zadbaliśmy o to, żeby mieć uznanie międzynarodowe we wszystkich obszarach, w których aktualnie jest prowadzona akredytacja w Europie. To ważne, bo dzięki temu polskie jednostki oceniające zgodność i polscy przedsiębiorcy nie muszą szukać usług akredytacji za granicą.*

Dyrektor Olborska odniosła się też do najważniejszych wyzwań, jakie stoją przed PCA: – *Akredytacja wchodzi w kolejne nowe obszary. Cały czas analizujemy potrzeby rynku, żeby być jak najszybciej gotowymi do wdrożenia nowego obszaru akredytacji, równocześnie informujemy władze, regulatorów i ministerstwa o możliwości*

wykorzystania akredytacji do oceny kompetencji jednostek. *Na dziś na poziomie europejskim jest ponad 100 regulacji, które wskazują akredytację jako właściwe narzędzie do oceny kompetencji jednostek, a w projektach jest kolejna cała lista... To dla nas wszystkich szansa. Jesteśmy jak tenista – myślimy, gdzie piłka spadnie, a nie czekamy, jak już spadnie.*

Szczególnie uroczystym momentem spotkania było wręczenie pracownikom PCA Odznak Honorowych za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej. Wyróżnienie przyznawane jest przez Ministra Rozwoju i Technologii. W imieniu ministra Waldemara Budy odznaczenia wręczył Piotr Gołębiowski, zastępca dyrektora Departamentu Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego w MRiT. Uhonorowani zostali: Lucyna Olborska, Beata Czechowicz, Andrzej Kober, Adela Malta, Tadeusz Matras, Ewa Mazur, Małgorzata Olczak-Wąsik, Joanna Skrzypczak, Maria Szafran, Hanna Tugi, Małgorzata Tworek, Marek Wilgos, Katarzyna Wiśniewska, Krzysztof Woźniak i Tomasz Żołyński.

Minister Waldemar Buda wystosował list do uczestników konferencji. Czytamy w nim: „Podstawowym

Sergii Popyk, dyrektor National Accreditation Agency of Ukraine

Fot. Krzysztof Jordan / Kreatywi! Media

Paweł Mazur, koordynator w Dziale Akredytacji Inspekcji, Certyfikacji Wyrobów i Osób w PCA

obowiązkiem państwa jest dbałość o bezpieczeństwo swoich obywateli. PCA odgrywa kluczową rolę w zapewnianiu wysokich standardów bezpieczeństwa konsumentów i ochrony środowiska oraz swobodnego przepływu towarów. Chciałbym tu podkreślić, że dzięki międzynarodowym porozumieniom zawartym przez PCA mamy zagwarantowane, że polskie raporty i certyfikaty wydawane przez akredytowane podmioty są uznawane w handlu międzynarodowym oraz przez organy publiczne innych państw (...). W uznaniu 20 lat pracy dla polskiej gospodarki i działań na arenie międzynarodowej, a także wspierania zadań realizowanych przez Rzeczpospolitą w sytuacjach kryzysowych, takich jak pandemia COVID-19 czy atak zbrojny na Ukrainę, pragnę podziękować Państwu za dotychczasową pracę i serce, które wkładacie w tworzenie nowoczesnej, innowacyjnej i bezpieczniejszej Rzeczypospolitej. Jednocześnie życzę, by wyzwania przyszłości – zielonej, cyfrowej i odpornej gospodarki, były dla Państwa motywacją w dalszej realizacji zawodowych ambicji”.

Słowa uznania i gratulacje dla pracowników PCA wyśtosowali także: Maureen Logghe, prezydent European co-operation for Accreditation, oraz Sergii Popyk, dyrektor National Accreditation Agency of Ukraine.

– Gratuluję zespołowi PCA i dziękuję za pomoc w tworzeniu bezpieczniejszego rynku wewnętrznego oraz wspieranie przemysłu i konsumentów poprzez budowanie ich

zaufania – powiedziała Maureen Logghe w nagraniu wideo. – Nie muszą Państwa: przedstawiciele ministerstw, regulatorów, instytucji odpowiedzialnych za normalizację i metrologię, jednostek oceniających zgodność, czołowych organizacji technicznych, przekonywać, że akredytacja stanowi wartość dodaną. Chcę tylko podkreślić, że razem jesteśmy silniejsi. Silniejsi, żeby razem móc tworzyć dobrze funkcjonujący rynek wewnętrzny. Pracownicy i audytorzy PCA muszą codziennie mierzyć się z wieloma wyzwaniami. Komisja Europejska pracuje nad nowymi przepisami w obszarach, w których coraz częściej pojawia się akredytacja jako wymaganie. Te obszary to m.in. Przemysł 4.0, Zielony Ład, cyfryzacja. Kilka lat temu nikt nie słyszał o cyberbezpieczeństwie, teraz to bardzo aktualny temat. Akredytacja została uwzględniona także w obszarach takich, jak ecodesign, energy labelling czy dyrektywa dotycząca sprawozdawczości przedsiębiorstw w zakresie zrównoważonego rozwoju. Pracownicy i audytorzy PCA muszą mieć odpowiednią wiedzę, żeby oceniać te nowe obszary. Dlatego jeszcze raz – dziękuję za to, że budujecie nowe kompetencje, by być na bieżąco z aktualnymi informacjami, nie tylko w obszarze legislacji, ale także w zakresie zmieniających się wymagań norm na poziomie krajowym i międzynarodowym. Temat tegorocznej edycji Światowego Dnia Akredytacji odnosi się do zrównoważonego rozwoju. Polska jest w czołówce, jeśli chodzi o wdrażanie zrównoważonego rozwoju. Zarządzanie odpadami w Polsce reguluje „Ustawa o odpadach”, zgodnie

Paweł Kostkiewicz, kierownik Ośrodka Standaryzacji i Certyfikacji Państwowego Instytutu Badawczego NASK

z którą różne rodzaje odpadów muszą być badane w akredytowanych laboratoriach. Akredytacja jest częścią infrastruktury jakości. Musimy pracować ręką w rękę w sposób przejrzysty, żeby ocalić naszą planetę i zachować ją dla naszych dzieci.

Sergii Popyk, dyrektor ukraińskiej jednostki akredytującej, w specjalnym nagraniu i liście podziękowań za wsparcie, jakiego Polska udzieliła Ukrainie od momentu agresji rosyjskiej, wyraził też nadzieję, że po zakończeniu wojny będzie okazja do osobistego spotkania i kontynuowania owocnej współpracy.

Drugi blok tematyczny, zatytułowany „Akredytacja a zrównoważony rozwój”, poświęcony był konkretnym przykładom wykorzystania akredytacji jako narzędzia wspierającego zrównoważony rozwój. Referat pt. „Wyzwania stojące przed Polskim Centrum Akredytacji – akredytacja w obszarach regulowanych prawodawstwem wspólnotowym” wygłosił Paweł Mazur, koordynator w Dziale Akredytacji Inspekcji, Certyfikacji Wyrobów i Osób w PCA. Paweł Kostkiewicz, kierownik Ośrodka Standaryzacji i Certyfikacji Państwowego

Andrzej Soldaty, dyrektor Centrum Przemysłu 4.0 Politechniki Śląskiej

Fot. Krzysztof Jordan / Kreatywi! Media

Instytutu Badawczego NASK, przybliżył temat „Cyberbezpieczeństwo – nowy obszar oceny zgodności i akredytacji”. Andrzej Soldaty, dyrektor Centrum Przemysłu 4.0 Politechniki Śląskiej, wystąpił z prezentacją pt. „Współczesne wyzwania systemów oceny zgodności i akredytacji w innowacyjnych technologiach Przemysłu 4.0”.

Autor: Agnieszka Kwiecień
Wydział Promocji i Wydawnictw

Pracownicy Polskiego Centrum Akredytacji

Fot. Krzysztof Jordan / Kreatywi! Media

Wydarzenie

Światowy Dzień Akredytacji 2022

9 czerwca przypada Światowy Dzień Akredytacji – World Accreditation Day (WAD). W tym roku świętujemy pod hasłem: “ACCREDITATION: Sustainability in Economic Growth and the Environment”.

Polskie Centrum Akredytacji uczestniczy w obchodach WAD od pierwszej edycji, czyli od 15 lat. Organizatorami wydarzenia są: International Accreditation Forum (IAF) i International Laboratory Accreditation Cooperation (ILAC) – międzynarodowe organizacje zrzeszające krajowe jednostki akredytujące z całego świata. Inicjatywa, której głównym celem jest zachęcenie do korzystania z akredytowanych usług oceny zgodności, z roku na rok cieszy się coraz większą popularnością.

Przewodnicząca ILAC Etty Feller i Przewodniczący IAF Emanuele Riva napisali we wspólnym oświadczeniu z okazji WAD 2022: *Tematem „ACCREDITATION: Sustainability in Economic Growth and the Environment” chcemy zwrócić uwagę na fakt, że akredytacja i ocena zgodności oferują uniwersalne rozwiązania globalnych problemów. Cele zrównoważonego rozwoju ONZ (SDG) w sposób jasny określiły, na czym dziś i w najbliższej przyszłości powinniśmy się skoncentrować. Dwa kluczowe elementy zrównoważonego rozwoju to równoczesny wzrost gospodarczy i efektywność środowiskowa. Obie nasze organizacje od dawna zachęcają biznes, rządy, konsumentów i inne grupy interesariuszy do sięgania po akredytację jako sposób na uzyskanie lepszych wyników ekonomicznych i zwiększenie skuteczności działań na rzecz ochrony środowiska. Pogodzenie tych obu pozornie sprzecznych celów i ich realizacja w sposób zrównoważony jest możliwa, a dzięki szerokiej gamie rozwiązań dostarczanych przez akredytację możemy zaoferować zainteresowanym podmiotom jeszcze więcej korzyści.*

Warunkiem długofalowego wzrostu gospodarczego jest ograniczenie negatywnego wpływu działalności człowieka na środowisko. Mogą w tym pomóc

akredytowane laboratoria badające m.in. jakość wody, powietrza i gleby czy właściwości odpadów. Akredytacja i akredytowane usługi oceny zgodności wspierają przejście do gospodarki o obiegu zamkniętym, która opiera się na bardziej zrównoważonych formach produkcji. Gwarantowana przez akredytację wiarygodność wyników oceny zgodności ze standardami ułatwia rządowi i organizacjom implementację praktyk przyjaznych dla środowiska.

Program Światowego Dnia Akredytacji 2022 obejmuje wydarzenia różnego typu – konkursy, seminaria, konferencje w formule wirtualnej i stacjonarnej, a także filmy i publikacje tematyczne. W Polsce punktem kulminacyjnym obchodów jest organizowana przez PCA konferencja „Akredytacja wsparciem zrównoważonego rozwoju, konkurencyjności i efektywności gospodarki” pod patronatem Ministerstwa Rozwoju i Technologii (10 czerwca).

Szczegółowe informacje na temat WAD 2022 i materiały promocyjne dostępne są na stronach organizatorów: www.iaf.nu i www.ilac.org.

Dwa kluczowe elementy zrównoważonego rozwoju to równoczesny wzrost gospodarczy i efektywność środowiskowa.

WORLD ACCREDITATION DAY

ACCREDITATION

Sustainability in Economic Growth
and the Environment

#WAD2022

Bezpieczne wykorzystanie odpadów dzięki akredytacji

W Polsce gospodarowanie odpadami podlega przepisom *Ustawy o odpadach*, która wymaga, aby różne rodzaje odpadów były badane w akredytowanych laboratoriach. Krajowe regulacje prawne są ściśle powiązane z wymaganiami prawa Unii Europejskiej i mają charakter uzupełniający i wykonawczy.

Akredytacja laboratoriów wykonujących pobieranie próbek i badania chemiczne, biologiczne, mikrobiologiczne oraz badania właściwości fizycznych odpadów jest realizowana przez PCA zgodnie z wymaganiami normy PN-EN ISO/IEC 17025 oraz specyficznymi sektorowymi wymaganiami przepisów prawa, określonymi w programie akredytacji DAB-11. Zasady akredytacji i nadzoru laboratoriów określone w tym programie są stosowane od 9 kwietnia 2018 r.

Gospodarka odpadami to jedno z najważniejszych zadań, jakie stoją przed współczesną cywilizacją. Proces gospodarowania odpadami dzieli się na etapy: gromadzenie, transport, unieszkodliwianie, recykling i monitorowanie odpadów powstających m.in. w wyniku działalności człowieka. Ze względu na konieczność minimalizacji wpływu odpadów na zdrowie ludzi i środowisko, jak również dużą różnorodność odpadów, niezbędne jest zapewnienie badań spełniających odpowiednie kryteria.

Zgodnie z przepisami *Ustawy o odpadach*, wytwórca odpadów, chcąc skierować odpady na składowiska, musi wykonać badania ich właściwości, korzystając z usług akredytowanego laboratorium. Częstotliwość badań zależy od rodzaju odpadu oraz od tego, czy są to odpady wytwarzane regularnie czy też nie. Przepisy dopuszczają przetwarzanie odpadów w instalacjach lub urządzeniach oraz odzysk odpadów poza instalacjami lub urządzeniami. Odzysk prowadzony w procesie R10 wymaga, aby posiadacz odpadów dysponował wynikami badań wykonanych przez akredytowane laboratorium, potwierdzającymi jakość odpadów i jakość gleb, na których odpady mają być stosowane. Pozostałe procesy odzysku też wymagają spełnienia określonych warunków, które są oceniane na podstawie badań wykonanych przez akredytowane laboratoria. Odpady, w tym odpady przetwarzane w instalacji termicznego przekształcania odpadów, mogą również stanowić paliwo. Badania poszczególnych rodzajów paliw powinny być przeprowadzane przez laboratoria, zgodnie z normami określającymi wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych.

Udzielanie akredytacji w odniesieniu do wymagań normy PN-EN ISO/IEC 17025 oraz wymagań sektorowych, określonych w programie akredytacji DAB-11, umożliwia wskazanie laboratoriów kompetentnych do realizacji działań, które wynikają z przepisów. Daje to możliwość bezpiecznego dla środowiska i zdrowia człowieka wykorzystania odpadów i buduje zaufanie do działań w obszarze gospodarki odpadami.

Materiał w wersji angielskiej został opublikowany na stronie publicsectorassurance.org.

Spotkanie z regulatorami

12 maja br. w formule zdalnej odbyło się seminarium pt. „Akredytacja – zasady i możliwości funkcjonowania w obszarach regulowanych”. Spotkanie, w którym uczestniczyli przedstawiciele ministerstw, było okazją do zaprezentowania możliwych obszarów współpracy PCA z regulatorami.

Współorganizatorem wydarzenia był Departament Obrotu Towarami Wrażliwymi i Bezpieczeństwa Technicznego w Ministerstwie Rozwoju i Technologii. Było to pierwsze tego typu wydarzenie z udziałem przedstawicieli regulatorów, a jego założeniem było przybliżenie zasad funkcjonowania Polskiego Centrum Akredytacji i pokazanie sposobów wykorzystania akredytacji w przyjmowanych aktach prawnych, za które odpowiedzialne są poszczególne resorty.

W prawodawstwie europejskim w odniesieniu do oceny zgodności wyrobów czy usług coraz częściej stosowane są odwołania do akredytacji w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) 765/2008 z dnia 9 lipca 2008 r. ustanawiającego wymagania w zakresie akredytacji i nadzoru rynku odnoszące się do warunków wprowadzania produktów do obrotu i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 339/93. Przepisy te dają możliwość skorzystania z systemu akredytacji.

Na program seminarium złożyły się następujące tematy:

- Zakres działania i funkcjonowanie Polskiego Centrum Akredytacji. Międzynarodowe uznawanie akredytacji, system akredytacji i procedury oceny zgodności.
- Przykłady dobrych praktyk współpracy regulatora z PCA. Omówienie wybranych programów akredytacji – przygotowanie, uruchomienie, realizacja, zarządzanie zmianą. Wykorzystanie systemu akredytacji do oceny kompetencji.
- Współpraca PCA z regulatorem w obszarze notyfikacji.
- Programy oceny zgodności. Możliwości wykorzystania akredytacji w funkcjonujących i planowanych regulacjach UE.
- Określenie możliwych kierunków dalszych działań.

Po ogólnym szkoleniu planowana jest dalsza współpraca bezpośrednio z poszczególnymi regulatorami.

Seminarium MRiT i PCA „Akredytacja – zasady i możliwości funkcjonowania w obszarach regulowanych”

Zmiany unijnych regulacji dotyczących wyrobów budowlanych

30 marca br. opublikowany został projekt rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego zharmonizowane warunki wprowadzania do obrotu wyrobów budowlanych, zmieniającego rozporządzenie (UE) 2019/1020 i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 305/2011.

Nowelizacja przepisów ma dwa podstawowe cele: stworzenie sprawnie funkcjonującego jednolitego rynku wyrobów budowlanych oraz wsparcie ekologicznej i cyfrowej transformacji na drodze do nowoczesnej, zasobooszczędnej i konkurencyjnej gospodarki.

Projekt przewiduje wiele istotnych zmian, w szczególności dla podmiotów wprowadzających wyroby budowlane do obrotu i jednostek oceniających zgodność. Z jednej strony zaproponowano ustanowienie wymagań dotyczących bezpośrednio wyrobów budowlanych, a nie – jak to było dotychczas – wymagań dla obiektów budowlanych, w których wyrób budowlany ma być zastosowany. Z drugiej zaś, poszerzono grupę wyrobów budowlanych objętych projektem np. o zbiory danych 3D oraz materiały umożliwiające drukowanie wyrobów

budowlanych, czy też całe prefabrykowane domy jednorodzinne.

Oprócz zmian w dotychczas obowiązujących systemach oceny i weryfikacji, projekt zakłada także dodanie nowego systemu 3+ (ocena zrównoważenia środowiskowego) oraz dwóch zadań związanych z potwierdzeniem właściwego podejścia przez mikroprzedsiębiorstwa i producentów wyrobów na zamówienie w przypadku odstąpienia przez nich od zakładanego systemu oceny i weryfikacji. Jeśli chodzi o akredytację, projekt utrzymuje dotychczasową rekomendację i wskazuje akredytację jako zalecany sposób wykazania spełnienia wymagań przez jednostki notyfikowane. Plan prac nad projektem przewiduje jego uchwalenie do końca 2024 r.

Badania konopi, produktów konopnych oraz wyrobów z ich dodatkiem

Coraz szerzej na polskim rynku oferowane są produkty konopne oraz wyroby zawierające w swoim składzie ekstrakty lub izolaty związków pochodzących z konopi. Konopie, jak i produkty pochodzenia konopnego, zgodnie z aktualną wiedzą, posiadają właściwości korzystne dla zdrowia i samopoczucia, jednakże ich użytkowanie może wiązać się z niebezpieczeństwem bezpośrednio wynikającym z obecności substancji psychoaktywnej $\Delta 9$ -tetrahydrocannabinolu (THC).

Z tego względu wprowadzone zostały uregulowania prawne dotyczące uprawy, przetwarzania oraz dystrybucji tej rośliny i znajdują się one w *Ustawie z 29 lipca 2025 r. o przeciwdziałaniu narkomanii*. W zapisach ustawowych jednoznacznie wyróżnione zostały konopie włókniste, będące konopiami siewnymi (*Cannabis Sativa L.*), w których zawartość $\Delta 9$ -THC i jego kwasu w kwiatowych lub owocujących wierzchołkach roślin, z których nie usunięto żywicy, nie przekracza 0,20% w przeliczeniu na suchą masę. Konopie włókniste w przeciwieństwie do pozostałych odmian mogą być w Polsce po uzyskaniu zezwolenia (Art. 45, 46 i 47 ustawy) uprawiane, skupowane i przetwarzane wyłącznie na potrzeby przemysłu włókienniczego, chemicznego, celulozowo-papierniczego, kosmetycznego, farmaceutycznego, materiałów budowlanych oraz nasiennictwa. Natomiast ziele konopi innych niż włókniste oraz ich pochodne mogą stanowić surowiec farmaceutyczny, a postępowanie z nim w tym zakresie regulują przepisy *Prawa farmaceutycznego*.

Zagadnienie stosowania konopi siewnych w żywności wzbudza wiele wątpliwości ze względu na obecność w nich THC oraz innych kannabinoidów. Produkty pochodzące z konopi siewnych, jak nasiona, olej z nasion konopi i odtłuszczone nasiona konopi, które mają udokumentowaną historię spożycia przed 15 maja 1997 r., zgodnie ze stanowiskiem Komisji Europejskiej są traktowane jak żywność. Pozostałe produkty otrzymywane z konopi siewnych ze względu na brak informacji o historii

bezpiecznego spożycia nie powinny być wprowadzane do obrotu handlowego bez przeprowadzenia postępowania zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/2285 z 25 lutego 2015 r.

W Polsce do produkcji żywności można stosować nasiona z konopi włóknistych, jak i środki spożywcze wyprodukowane z nasion. Środki spożywcze muszą być bezpieczne dla zdrowia konsumentów i dlatego, zgodnie z zaleceniem Komisji (UE) 2016/2115 z 1 grudnia 2016 r. w sprawie monitorowania obecności THC i jego prekursorów oraz innych kannabinoidów w żywności, przedsiębiorca, wprowadzając do obrotu żywność zawierającą wymienione surowce, powinien dysponować aktualnymi wynikami analiz produktu spożywczego wytworzonego z konopi włóknistych w kierunku obecności $\Delta 9$ -THC.

Ze względu na dynamiczny rozwój rynku produktów konopnych, wymogi i bezpieczeństwo konsumentów rośnie liczba laboratoriów badawczych, w tym laboratoriów akredytowanych, oferujących wyniki badań zawartości kannabinoidów w szerokiej gamie produktów. Udzielając akredytacji Polskie Centrum Akredytacji potwierdza kompetencje tych laboratoriów do uzyskiwania i dostarczania ważnych wyników badań zawartości kannabinoidów w żywności, a wydawane przez te laboratoria sprawozdania lub raporty z badań są łatwo rozpoznawalne – posiadają oznaczenie specjalnym symbolem akredytacji PCA.

Autor: Eliza Krajewska-Kamińska
Dział Akredytacji Badań Chemicznych

Programy PT – szansa dla laboratoriów

Badania biegłości (PT), zgodnie z definicją podaną w PN-EN ISO/IEC 17043, postrzegane są jako jedno z najskuteczniejszych narzędzi pomagających laboratorium wykazać jednostce akredytującej lub innym stronom trzecim ich kompetencje. Umożliwiają też laboratorium monitorowanie realizacji badań, identyfikowanie długoterminowych trendów oraz podjęcie niezbędnych działań korygujących lub zapobiegawczych.

Realizując postanowienia polityki dotyczącej uczestnictwa w badaniach biegłości opisanej w dokumencie DA-05, PCA zamieszcza na swojej stronie internetowej informację o dostępnych programach. Informacja ta może być opublikowana na wniosek organizatora, który posiada akredytację w obszarze PT, lub na wniosek regulatora. PCA dotychczas akredytowało w odniesieniu do normy PN-EN ISO/IEC 17043 jedenastu organizatorów badań biegłości. Wielu z nich skorzystało z możliwości publikacji na stronie internetowej PCA informacji o dostępnym programie, zwiększając tym samym szansę na pozyskanie większej liczby uczestników. Zgodnie z polityką PCA laboratorium powinno brać udział w programach badań biegłości organizowanych przez kompetentnych organizatorów PT. Za kompetentnych uznawani są akredytowani organizatorzy PT oraz organizatorzy, którzy spełniają wymagania normy PN-EN ISO/IEC 17043.

Od grudnia 2021 r. do końca czerwca 2022 r. PCA opublikowało informacje o następujących programach PT:

- Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy, Jednostka ds. Porównań Mędzylaboratoryjnych – program PT w zakresie pomiarów rezystancji DC,
- Centralne Laboratorium Pomiarowo-Badawcze Sp. z o.o., Ośrodek Badań Biegłości CLP-B LABTEST – program PT w zakresie badań chemicznych paliw gazowych i stałych, powietrza, pyłów, wody, odpadów, badań właściwości fizycznych paliw stałych, wody i odpadów oraz pobierania próbek wody i paliw,
- Firma Doradcza ISOTOP s.c. A. Wilczyńska-Piliszek, S. Piliszek – program PT w zakresie badań dotyczą-

cych inżynierii środowiska (środowiskowych i klimatycznych), czynników szkodliwych i uciążliwych jak hałas, oświetlenie, drgania, wydatek energetyczny i mikroklimat w środowisku pracy oraz hałasu w środowisku ogólnym, jak również programów PT dotyczących pobierania próbek, badań chemicznych i właściwości fizycznych powietrza,

- Przedsiębiorstwo Geologiczne Sp. z o.o., Dział Badań Biegłości – program PT w zakresie badań mechanicznych i właściwości fizycznych wyrobów budowlanych, badań chemicznych i właściwości fizycznych wody do spożycia oraz pobierania próbek wody, wody do spożycia i ścieków,
- Centralny Instytut Ochrony Pracy Państwowy Instytut Badawczy – program PT w zakresie hałasu,
- Instytut Materiałów Budowlanych i Technologii Betonu – program PT dla obiektów: mieszanka betonowa i beton,
- Ośrodek Badań Podstawowych Projektów i Wdrożeń Ochrony Środowiska i Biotechnologii OIKOS Sp. z o.o. – program PT w zakresie badań dotyczących inżynierii środowiska (środowiskowych i klimatycznych), czynników szkodliwych i uciążliwych jak hałas, oświetlenie, drgania i mikroklimat w środowisku pracy oraz hałasu w środowisku ogólnym.

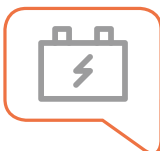
Informacje o kolejnych programach PT dostępne są na stronie internetowej PCA.

*Autor: Hanna Tugi
Kierownik Działu Akredytacji Badań
i Certyfikacji Żywności*

Zmiany wymagań i nowelizacje dokumentów

Zmiany wymagań dla jednostek certyfikujących systemy zarządzania

W związku z opublikowaniem normy ISO 50003:2021-05 *Energy management systems – Requirements for bodies providing audit and certification of energy management systems* IAF ustaliło 30-miesięczny okres przejściowy na wdrożenie wymagań dokumentu w działalności akredytowanych jednostek certyfikujących systemy zarządzania energią. Zasady dotyczące okresu przejściowego zostały podane w dokumencie IAF MD 24:2021 *Transition Requirements for ISO 50003:2021*.

Nowelizacja ISO 50003:2021-05 obejmowała m.in.:

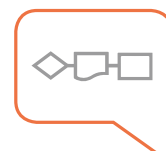
- dostosowanie jej struktury do normy akredytacyjnej ISO/IEC 17021-1:2015,
- wprowadzenie sformułowania „udokumentowane informacje” zamiast „procedury, instrukcje lub inne formy dokumentacji” oraz „zapisy”,
- wprowadzenie definicji czasu trwania audytu/czasu audytu,
- zaktualizowanie wymagań dotyczących próbkowania dla EnMS organizacji wielooddziałowych,
- usunięcie obszarów technicznych,
- uszczegółowienie wymagań w zakresie kompetencji technicznych.

Od 1 marca 2022 r. PCA jest przygotowane do przyjmowania wniosków o akredytację lub zmiany zakresu akredytacji w odniesieniu do certyfikacji systemów zarządzania energią z uwzględnieniem znowelizowanych wymagań ISO 50003:2021-05. Jednostki akredytowane lub ubiegające się o akredytację w obszarze certyfikacji systemów zarządzania energią przy wdrażaniu znowelizowanych wymagań normy powinny uwzględnić harmonogram przejścia opublikowany w dokumencie IAF MD 24:2021. Potwierdzenie kompetencji jednostek do certyfikacji systemów zarządzania energią z uwzględnieniem znowelizowanych wymagań powinno zakończyć się do 30 listopada 2023 r. Po tym terminie akredytacje jednostek, które nie uzyskały potwierdzenia kompetencji, zostaną zawieszane.

Jednocześnie w związku ze zmianą zasad formułowania zakresów akredytacji w odniesieniu do systemów zarządzania energią PCA opublikowało nowe wydanie dokumentu DACS-01 *Akredytacja jednostek certyfikujących systemy zarządzania* precyzujące wygląd zakresu akredytacji jednostek certyfikujących systemy zarządzania energią z uwzględnieniem wytycznych dotyczących prezentowania obszarów technicznych.

Nowelizacja wytycznych EA w odniesieniu do certyfikacji wg normy EN ISO 3834

22 lutego 2022 r. PCA opublikowało Komunikat nr 372 w sprawie nowelizacji postanowień obowiązkowego dokumentu EA-6/02 M:2022 *Wytyczne EA dotyczące stosowania norm ISO/IEC 17065 i ISO/IEC 17021-1 w odniesieniu do certyfikacji wg normy EN ISO 3834*. Okres przejściowy na wdrożenie postanowień dokumentu przez jednostki certyfikujące wyroby i jednostki certyfikujące systemy zarządzania został wyznaczony do 10 stycznia 2023 r. Od tego momentu PCA będzie stosować postanowienia dokumentu EA-6/02 M:2022 jako wymagania akredytacyjne.

Nowelizacja dokumentu DACW-01 Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby

Komunikatem nr 374 z 31 marca 2022 r. PCA poinformowało o publikacji wydania 6. dokumentu DACW-01 *Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby*. Kluczowe zmiany dotyczą dostosowania zapisów do wymagań dokumentu DA-10 odnoszące się do akredytacji w zakresach elastycznych. W przypadku korzystania z nieakredytowanych laboratoriów jednostka certyfikująca powinna przedstawić dowody, że posiada personel kompetentny do przeprowadzenia oceny takiego laboratorium w zakresie spełniania mających zastosowanie wymagań.

Ponadto w dokumencie *Lista wymagań akredytacyjnych dla jednostek certyfikujących wyroby – program akredytacji DACW-01* uaktualniono wymagania prawne dotyczące działalności jednostek oceniających zgodność w obszarze certyfikacji jakości biokomponentów oraz oceny kwalifikowanych dostawców usług zaufania. Nowe wydanie dokumentu weszło w życie z dniem 31 maja 2022 r.

Nowe wydania załączników do DAP-04 – akredytacja laboratoriów wzorcujących

Od 20 kwietnia 2022 r. obowiązują nowe wydania załączników do programu akredytacji DAP-04, dedykowanego laboratoriom wzorcującym. W zakresach akredytacji laboratoriów wzorcujących

pojawiło się wiele nowych rodzajów obiektów wzorcowań i materiałów odniesienia, wyodrębniona została także nowa wielkość mierzona 11.04 strumień masy (przepływ – ciecze).

Zmiany w załącznikach do DAP-04 harmonizują podejście PCA do opisu kompetencji laboratoriów wzorcujących w zakresach akredytacji oraz ułatwiają potencjalnym klientom wyszukiwanie na stronie internetowej www.pca.gov.pl obiektów wzorcowania i laboratoriów wzorcujących realizujących usługi wzorcowania.

Nowe wydanie załącznika do DAK-07 – akredytacja jednostek inspekcyjnych

21 kwietnia 2022 r. PCA opublikowało nowe wydanie Załącznika nr 1 *Rodzaje i dziedziny inspekcji* do dokumentu DAK-07 *Akredytacja jednostek inspekcyjnych*. Rozszerzenie zakresu działalności akredytacyjnej dla inspekcji zostało zrealizowane na podstawie wniosków podmiotów zainteresowanych akredytacją, po przeprowadzeniu przez PCA stosownej analizy adekwatności akredytacji dla wnioskowanych obszarów na zgodność z normą PN-EN ISO/IEC 17020.

Nowe obszary akredytowanej działalności inspekcyjnej to:

- inspekcje ilości i jakości towarów – zespoły, konstrukcje, złożenia i elementy obrabiane, skręcane i łączone za pomocą procesów spajania (spawanie, zgrzewanie, lutowanie, klejenie),
- inspekcje WTO procesów produkcji – kwalifikowanie technologii wykonywania połączeń nierozłącznych,
- inspekcje odbiorcze i dozоровe – urządzenia i systemy ochronne przeznaczone do użytku w przestrzeniach zagrożonych wybuchem.

Potwierdzenie kompetencji jednostek inspekcyjnych we wnioskowanych obszarach odbywać się będzie w odniesieniu do wymagań akredytacyjnych wskazanych w dokumencie *Lista wymagań akredytacyjnych dla jednostek inspekcyjnych – program akredytacji DAK-07: obszar dobrowolny*.

Rozszerzenie zakresu ILAC MRA dla PCA o obszar RMP

W ramach ILAC Mutual Recognition Arrangement (ILAC MRA) zakres porozumienia dla PCA został rozszerzony o obszar akredytacji producentów materiałów odniesienia (Reference Material Producers – RMP) udzielanej zgodnie z wymaganiami międzynarodowej normy ISO 17034. Porozumienie podpisane zostało 13 stycznia 2022 r. przez Ety Feller, przewodniczącą ILAC Arrangement Council (ILAC ARC).

Rozszerzenie zakresu ILAC MRA było możliwe dzięki pozytywnemu wynikowi ewaluacji PCA w ramach European co-operation for Accreditation Multilateral Agreement (EA MLA) przeprowadzonej w marcu ub. roku oraz decyzji European co-operation for Accreditation Multilateral Agreement Council (EA MAC) o rozszerzeniu zakresu porozumienia o wzajemnym uznawaniu EA MLA dla PCA o ten właśnie obszar. Dzięki EA MLA wyniki dostarczane przez akredytowane przez PCA jednostki oceniające zgodności są uznawane w Europie, a dzięki ILAC MRA – także na świecie.

Porozumienia, podpisane przez krajowe jednostki akredytujące, w tym PCA, stanowią podstawę dla międzynarodowej wymiany towarów i usług, przyczyniając się do znoszenia technicznych barier w handlu i eliminując zagrożenia dla życia i zdrowia człowieka oraz dla środowiska stwarzane przez wyroby. Na ich podstawie akredytowane laboratoria i jednostki inspekcyjne są uprawnione do stosowania znaku ILAC MRA, a akredytowane jednostki certyfikujące i weryfikatorzy GHG – znaku IAF MLA. Znaki zostały wprowadzone dla zapewnienia łatwej identyfikacji usług świadczonych przez akredytowane podmioty. Są one zarejestrowane we wszystkich krajach objętych porozumieniami, w tym w Polsce.

PCA podpisało umowy licencyjne z IAF i ILAC upoważniające nas do stosowania połączonych znaków IAF MLA i ILAC MRA. Akredytowani producenci materiałów odniesienia mogą powoływać się na status PCA jako sygnatariusza ILAC MRA. Warunkiem stosowania

połączonego znaku ILAC MRA jest przestrzeganie zasad określonych w dokumencie ILAC-R7 *Zasady stosowania znaku ILAC MRA*.

Więcej informacji na temat ILAC MRA, jak również pozostałych porozumień, których PCA jest sygnatariuszem, można znaleźć na naszej stronie internetowej w zakładce Współpraca Międzynarodowa/Porozumienia.

Międzynarodowa społeczność akredytacyjna wobec wojny w Ukrainie

Minęły już ponad cztery miesiące od rozpoczęcia wojny w Ukrainie. W organizację różnych form wsparcia dla Ukraińców od samego początku włączyły się organizacje rządowe, pozarządowe i zwykli ludzie – w Polsce i na całym świecie. Międzynarodowa społeczność akredytacyjna też nie pozostała obojętna wobec wydarzeń w Ukrainie, angażując się w szczególności w bezpośrednią pomoc dla National Accreditation Body of the Ukraine (NAAU).

European co-operation for Accreditation (EA) w oświadczeniu wydanym na początku marca br. potępiło inwazję Rosji na Ukrainę: „EA i jej członkowie opowiadają się za demokracją, transparentnością i partnerstwem. Dlatego EA zdecydowanie potępiła inwazję Rosji na Ukrainę. Jest to wyraźne pogwałcenie prawa międzynarodowego i stanowi realne zagrożenie dla pokoju i bezpieczeństwa w Europie i na świecie. Nasze myśli są z naszymi ukraińskimi kolegami i przyjaciółmi z NAAU oraz ze wszystkimi obywatelami Ukrainy. EA, solidaryzując się z Ukrainą, popiera zdecydowane działania Unii Europejskiej i jej partnerów w obronie międzynarodowych zasad oraz pomoc udzielaną Ukrainie i jej obywatelom”.

Ważnym elementem tego wsparcia było opublikowanie rekomendacji Komisji Europejskiej dla EA. Kerstin Jorna, Director General DG GROW of European Commission (EC), w piśmie z 4 maja 2022 r. wezwała

krajowe jednostki akredytujące i jednostki oceniające zgodność utworzone w państwach członkowskich UE do przestrzegania sankcji UE wobec Rosji i Białorusi. Krajowym jednostkom akredytującym z UE zalecono zakończenie działalności akredytacyjnej w Rosji i na Białorusi. Dotyczy to nie tylko nowych akredytacji, ale też wniosków o przedłużenie akredytacji i nadzoru.

Na poziomie światowym oświadczenie w sprawie sytuacji w Ukrainie wydało International Accreditation Forum Inc. IAF zdecydowało, że nie będzie współpracować z żadnym podmiotem lub osobą objętą sankcjami zarówno krajowymi, międzynarodowymi, jak i sankcjami nałożonymi przez USA. Jeżeli członek IAF zostanie objęty sankcjami lub jeżeli naruszy sankcje, wówczas IAF jest zobowiązane do podjęcia odpowiednich działań, w tym zawieszenia lub cofnięcia członkostwa w IAF. Decyzja w tej sprawie weszła w życie z dniem 13 maja 2022 r.

Spotkania komitetów EA, IAF i ILAC

Komitet EA ds. Harmonizacji Horyzontalnej – 1-2 marca 2022 r.

Podczas 27. posiedzenia Horizontal Harmonization Committee omawiano wyniki ankiety dotyczącej wdrożenia zmienionych zasad akredytacji w celach notyfikacji zawartych w EA-2/17:2020, jak również dyskutowano nad koniecznymi działaniami w kierunku nałożenia sankcji w przypadkach, gdy jednostka oceniająca zgodność nie spełni wymagań po upływie okresu przejściowego. Ponadto ustalono konieczność opracowania spójnego podejścia EA w odniesieniu do wydawania akredytacji, gdy występuje brak możliwości przeprowadzenia obserwacji działań jednostki przed udzieleniem akredytacji. Podczas posiedzenia odbyły się również warsztaty nt. zakresów elastycznych. Dyskutowano między innymi nt. ryzyk związanych ze zrozumieniem przez jednostki oceniające zgodność zasad zarządzania zakresem, stabilnością systemu zarządzania i osiąganymi wynikami, z utrzymywaniem zakresów, jeśli nie są wykorzystywane przez jednostki oraz elastycznością zakresu w powiązaniu z ich lokalizacjami.

Komitet EA ds. Inspekcji – 22 marca 2022 r.

Podczas spotkania omówione zostały najważniejsze kwestie związane z harmonizacją działalności jednostek akredytujących w ramach ocen jednostek inspekcyjnych, w tym interpretacja wybranych wymagań normy EN ISO/IEC 17020:2012 *Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję*.

Komitet EA ds. Certyfikacji – 23-24 marca 2022 r.

Na spotkaniu zarekomendowano formalne przyjęcie przez EA do stosowania dokumentów: IAF MD 4:2022, IAF MD 9:2022, IAF MD21:2022, IAF MD 24:2022 oraz IAF MD 25:2022. Przeprowadzone zostały też

warsztaty dotyczące zastosowania wymagań dokumentu IAF MD 1:2018 w ocenach jednostek certyfikujących systemy zarządzania. Wśród pozostałych omawianych zagadnień znalazły się: prace nad projektem dokumentu *Guidance on transfer of certificate under ISO/IEC 17024*, dyskusja w ramach IAF TC nt. sposobu wykorzystania doświadczeń z ocen zdalnych w związku z COVID-19, prace nad dokumentem *Certification scheme for persons when certification is performed according to ISO 9606-x or ISO 9712*.

Komitet EA ds. Laboratoriów – 30-31 marca 2022 r.

Spotkanie dotyczyło harmonizacji działalności jednostek akredytujących w obszarze akredytacji laboratoriów badawczych, wzorcujących i medycznych, organizatorów badań biegłości, producentów materiałów odniesienia oraz biobanków. Zaakceptowane zostało stanowisko grupy roboczej EA ds. zdrowia, dotyczące preferowanej normy akredytacyjnej dla laboratoriów medycznych – ISO 15189 lub ISO/IEC 17025. Norma ISO 15189 została zarekomendowana jako preferowana, z możliwością stosowania normy ISO/IEC 17025

w szczególnych przypadkach (tj. dla działań niezwiązanych bezpośrednio z pacjentem). Dopuszczono też możliwość stosowania innych norm zharmonizowanych, jeśli krajowe wymagania legislacyjne dopuszczają inne możliwości.

Komitet zainicjował opracowanie nowego dokumentu – wytycznych dotyczących akredytacji laboratoriów wykonujących badania genetyczne z zastosowaniem technik sekwencjonowania następnej generacji (NGS)/sekwencjonowania całego genomu (WGS). W wyniku dyskusji na temat elastycznych zakresów akredytacji organizatorów badań biegłości (PTP) akredytowanych wg. normy ISO/IEC 17043, zidentyfikowano potrzebę harmonizacji w tym obszarze. Zdecydowano o przygotowaniu ankiety, aby pozyskać informacje z poszczególnych jednostek akredytujących nt. doświadczeń w udzielaniu akredytacji PTP w zakresach elastycznych.

Komitet IAF ds. Certyfikacji – 14 kwietnia 2022 r.

Podczas posiedzenia przedstawiona została informacja o pracach w ISO nad dokumentami normatywnymi dotyczącymi działań w ramach audytów zdalnych: ISO/IEC 17012 *Guidelines for the use of remote methods*

in conducting management system audits oraz ISO/AWI PAS 14018 *Guidelines for the Remote Auditing of Environmental Management Systems*, a także nad nowym wydaniem dokumentów: IAF MD 6, IAF MD 7, IAF MD 15, IAF MD 16.

Komitet ILAC ds. Akredytacji – 19 kwietnia 2022 r.

W związku ze zbliżającym się terminem okresowego przeglądu przez ISO normy ISO/IEC 17025, ILAC planuje zorganizowanie tematycznych warsztatów. Trwają też prace związane z akredytacją biobanków w odniesieniu do normy ISO 20387:2021, m.in. opracowany zostanie załącznik do dokumentu ILAC G18 dotyczący zakresów akredytacji biobanków. Na spotkaniu poinformowano, że w ISO przeprowadzono okresowy przegląd normy ISO 17034 dotyczącej akredytacji producentów materiałów odniesienia – stwierdzono brak potrzeby jej nowelizacji. Przekazano również informację na temat stanu zaawansowania prac nad nowelizacją normy dotyczącej akredytacji organizatorów badań biegłości ISO/IEC 17043 – w maju opiniowany był ISO/IEC DIS 17043.

Komitet ILAC ds. Inspekcji – 20 kwietnia 2022 r.

W spotkaniu wzięło udział ponad 170 przedstawicieli krajowych jednostek akredytujących z całego świata oraz organizacji współpracujących. Kluczowy temat dyskusji to harmonizacja podejścia do oceny jednostek inspekcyjnych przez krajowe jednostki akredytujące. Na poziomie ILAC wypracowany został mechanizm identyfikacji tzw. „anomalii” w odniesieniu do wymagań normy EN ISO/IEC 17020:2012, pozostałych norm serii 17000 oraz praktyki działań inspekcyjnych. Stwierdzone problemy stanowiąc będą podstawę do nowelizacji, obowiązkowego dla akredytacji inspekcji, dokumentu ILAC P15 *Zastosowanie ISO/IEC 17020:2012 w akredytacji jednostek inspekcyjnych* oraz w perspektywie normy odniesienia.

Różnorodna oferta, elastyczna formuła

Za nami kolejne satysfakcjonujące półrocze w zakresie działalności szkoleniowej PCA. W pierwszej poł. 2022 r. przeprowadziliśmy 10 szkoleń otwartych, m.in.: z audytu wewnętrznego w laboratorium, metrologii, a także wymagań norm: PN-EN ISO/IEC 17020:2012 oraz ISO/IEC 17025:2018-02.

Po długiej przerwie, pierwszy raz od początku pandemii COVID-19, przeprowadziliśmy także szkolenia stacjonarne – frekwencja jak zawsze dopisała. W ramach warsztatów on-line, tak jak dotychczas, PCA udostępnia uczestnikom link do spotkania na platformie Cisco Webex, dedykowany konkretnemu szkoleniu. Łącznie, w obu formach szkoleń udział wzięło ponad 300 osób. Planujemy pozostać przy hybrydowej formule przeprowadzania szkoleń, tzn. oprócz szkoleń zdalnych stosownie do potrzeb będziemy realizować spotkania stacjonarne.

Planowane tematy szkoleń otwartych w 2. półroczu 2022 roku

PD-1	Kompetencje laboratorium w rozumieniu wymagań ISO/IEC 17025:2018-02
PD-3	Droga do akredytacji PCA. Podstawowe elementy oceny. Procedura akredytacji
PD-7	Szkolenie dla audytorów PCA prowadzących ocenę wg normy PN-EN ISO/IEC 17025
PD-9	Szkolenie dla audytorów wiodących PCA
PD-11	System zarządzania w jednostce certyfikującej systemu zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17021-1:2015
PD-15	Metrologia – nadzorowanie wyposażenia pomiarowego w laboratoriach

Oprócz szkoleń otwartych, dostępnych w naszej ofercie sprzedażowej na stronie internetowej, realizujemy również szkolenia dla naszych audytorów wewnętrznych i zewnętrznych, a także spotkania z klientami PCA.

Szkolenia dla audytorów i spotkania z klientami

Do udziału w nich zapraszamy akredytowane laboratoria badawcze, jednostki inspekcyjne, jednostki certyfikujące osoby i jednostki certyfikujące wyroby. Spotkania, które odbyły się w pierwszym półroczu, dotyczyły m.in.: przedstawiania przez akredytowane laboratoria wyników badań ilościowych w raportach, w których laboratoria powołują się na posiadaną akredytację, akredytacji w obszarze jednostek certyfikujących osoby,

akredytowanych laboratoriów wykonujących badania ogniowe i akredytowanych laboratoriów badawczych wykonujących pobieranie próbek i badania paliw alternatywnych oraz odpadów.

Szkoleniami objęto audytorów i ekspertów oceniających jednostki certyfikujące wyroby, jednostki certyfikujące osoby, laboratoria badawcze, laboratoria medyczne, producentów materiałów odniesienia i jednostki inspekcyjne. Podjęte tematy to m.in.: kompetencje laboratoriów wzorcujących, ocena jednostek certyfikujących wyroby w obszarze rolno-spożywczym (programy DAC-13, DAC-06, DAC-23, BRCGS, IFS, GG) i zakres ogólnych wymagań normy ISO 17034.

Wykłady na UW

Po pandemicznej przerwie PCA wznowiło także szkolenia na Uniwersytecie Warszawskim. W gronie naszych wykładowców znalazły się Beata Czechowicz, Anna Kęsik i Hanna Tugi, a ich wykłady dotyczyły, m.in.: wymagań normy ISO/IEC 17025, systemu zarządzania w laboratorium, zadań kierownictwa laboratorium i audytu wewnętrznego w laboratorium.

Patronaty i udział w konferencjach

Po przerwie spowodowanej pandemią mogliśmy powrócić do sprawdzonych form promowania wiedzy o akredytacji, czyli do udziału naszych ekspertów w zewnętrznych wydarzeniach: konferencjach, sympozjach i organizowanych on-line webinarach.

13 maja br. podczas VIII Konferencji Urzędu Dozoru Technicznego w Poznaniu dyrektor PCA Lucyna Olborska wzięła udział w debacie nt. nowych wyzwań dla przemysłu. Podczas Targów Meble Polska w Poznaniu (18 maja br.) Przemysław Gałkowski z PCA wygłosił wykład pt. „Akredytowana ocena zgodności mebli i materiałów do ich produkcji – wsparcie producentów i konsumentów”.

PCA objęło patronatem XIV Konferencję Problems and Progress in Metrology w Gliwicach (organizator: Politechnika Śląska, 6–7 czerwca) i FoodFakty Safety Week w Warszawie (6–10 czerwca) w ramach obchodów Światowego Dnia Żywności FAO/WHO. Częścią tego wydarzenia był webinar pt. „Rola akredytacji w zapewnieniu bezpieczeństwa żywności, wsparcie rządów i operatorów żywności”, który poprowadziła Hanna Tugi z PCA.

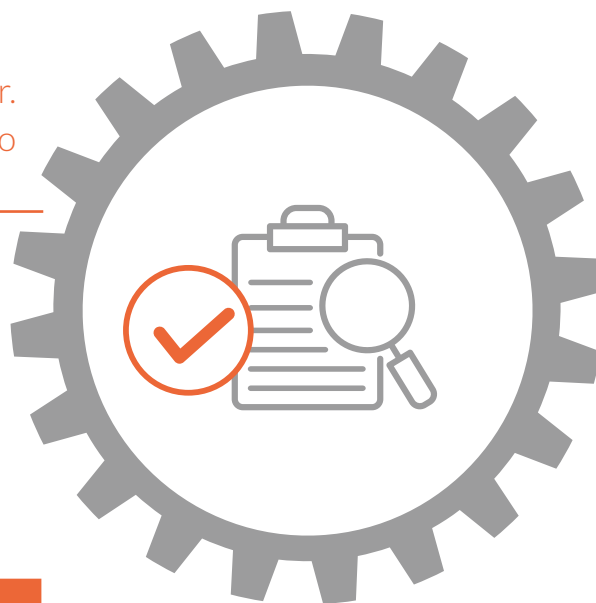
Webinar z udziałem PCA w ramach FoodFakty Safety Week

Akredytacja w liczbach

Zgodnie ze stanem na 15 czerwca 2022 r.
zarejestrowanych było

1656
akredytowanych jednostek
oceniających zgodność

W okresie od 1 stycznia do 15 czerwca 2022 r.

PCA udzieliło

30

nowych akredytacji, w tym:
22 dla laboratoriów badawczych
6 dla laboratoriów wzorcujących
1 dla laboratorium medycznego
1 dla jednostki inspekcyjnej

Pełna lista akredytowanych podmiotów wraz z zakresami akredytacji
dostępna jest na stronie www.pca.gov.pl

cofnięto **16** akredytacji

zawieszono **16** akredytacji

Wydawca:

Polskie Centrum Akredytacji

Adres:

01-382 Warszawa
ul. Szczotkarska 42
tel.: + 48 22 355 70 00
e-mail: sekretariat@pca.gov.pl
www.pca.gov.pl

Nadzór merytoryczny:

Lucyna Olborska
Małgorzata Tworek
Tadeusz Matras

Redakcja:

Małgorzata Olczak-Wąsik
Agnieszka Kwiecień

Opracowanie graficzno-techniczne:
www.ccp.com.pl

Polskie Centrum Akredytacji jest krajową jednostką akredytującą, upoważnioną do akredytacji jednostek oceniających zgodność na podstawie Ustawy z dnia 13 kwietnia 2016 r. o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku (tj. Dz.U. z 2022 r., poz. 5). Polskie Centrum Akredytacji posiada status państwowej osoby prawnej i jest nadzorowane przez ministra właściwego do spraw gospodarki.